

OPIS KONCEPCJI WYSTAWY

"Nadzieja jest jednak silną walutą. Mieć nadzieję to znaczy być człowiekiem." - mówi w oświadczeniu kuratorskim Biennale 2023 Lesley Lokko. Chcemy mieć nadzieję, żyć wizją zmiany, która odmieni doświadczenia wszystkich mieszkańców Ziemi, dzięki wrażliwemu i czułemu spojrzeniu na to, co jest, dzięki trosce, którą na nowo odnajdziemy w sobie.

Czym zatem jest Laboratorium przyszłości, które jest tytułem Biennale 2023?

Pawilon, który chcemy potraktować jako pracownię na czas Biennale, stanie się Laboratorium Troskliwego Projektowania. Troska jako postawa łącząca w sobie zrozumienie sytuacji i poszukiwanie gestów opiekuńczych jest, być może, tym, czego najbardziej potrzebujemy, by żyć w świecie, który nigdy nie był i nigdy nie będzie „taki sam”.

Etyka troski zakłada otwarcie na nieznaną, na zmiany związane z upływem czasu i następującymi po sobie nieprzewidywalnościami. Zakłada akceptację śladów tych zmian objawiających się w architektonicznym kontekście, w formie rys, niedoskonałości, przetarć, ale również w słabej kondycji murów, kruszeniu się, obecności odpadków i resztek, które w takim podejściu nigdy nie są niepożądane. Architektoniczna troska kwestionuje pojęcie śmieci w odniesieniu do naturalnych materiałów pozyskiwanych, zabieranych z zasobów Ziemi, biorąc odpowiedzialność za los resztek. Marnujemy zbyt wiele w procesie selekcji, tworząc stosy odpadów.

Troskliwe podejście do świata, a zatem również do architektury i procesu projektowego, zakłada zwrócenie się ku temu, co już istnieje. Szczególnie temu, co zostało określone jako niepotrzebne, zdegradowane, niewarte uwagi, niewystarczające. Uznaje wartość cykliczności, regeneracji, konserwacji i pielęgnacji jako odpowiedzi na ideę produktywności, nowości i nieustannego rozrostu.

Wystawa zbudowana jest wokół trzech myśli wzajemnie się przenikających zarówno w warstwie koncepcyjnej ekspozycji, jak również w jej wyrazie realizacyjnym. Chcemy opowiedzieć o trosce jako idei, która zaawansowuje dialogiczne podejście w architekturze. Przywołać rolę opowieści w budowaniu i postrzeganiu obrazu świata. Uwypuklić wartość nieprzewidywalności procesu projektowego.

Proponujemy, by pawilon polski wypełniły zebrane fragmenty niechcianych, niedoskonałych naturalnych materiałów używanych w architekturze, ułożone w formie posadzki, tworzącej rodzaj katalogu odrzuconych elementów. Zwiedzający będą mogli chodzić po nich, odczuwając ich szczególne cechy - faktury, odgłosy, barwy, etc. Resztki zostaną również pokazane w formie osobnych, opisanych elementów, które zwiedzający mogą zabrać ze sobą.

Przedstawimy siedem odmiennych perspektyw badawczych osób o różnych doświadczeniach, dotyczących sustensywności (sustain-ability - dosłownie: możliwość zachowania, podtrzymywania) w kontekście ograniczania zużycia naturalnych zasobów.

Całość ekspozycji dopełnią istniejące, zaznaczone rysy i uszkodzenia ścian pawilonu. Po zakończeniu Biennale elementy ekspozycji zostaną ponownie wykorzystane w geście manifestu przeciw produkcji jednorazowych elementów, których życie kończy się wraz z wydarzeniem, którego dotyczą.

Chcemy, by pawilon polski podczas 18. Biennale Architektury stał się manifestem troski.